

مجموعه قوانین و مقررات مرتبط با شرکت تعاونی دهیاری‌ها

(آیین‌نامه‌ها، دستورالعمل‌ها و شیوه‌نامه‌های کاربردی)

گردآوری و تألیف:

سیامک جاهد

به اهتمام جلال سریزدی

سرشناسه:	جاهد، سیامک، ۱۳۵۴ -
عنوان و نام پدیدآور:	مجموعه قوانین و مقررات مرتبط با شرکت تعاونی دهیاری‌ها (آیین‌نامه‌ها، دستورالعمل‌ها و شیوه‌نامه‌های کاربردی) / گردآوری و تالیف سیامک جاهد: به اهتمام جلال سریزدی.
مشخصات نشر:	تهران: مؤلفین طلایی، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری:	۲۸۲ ص: جدول، نمودار.
شابک:	۹-۱۴۳-۲۶۱-۶۲۲-۹۷۸: ۸۵۰,۰۰۰ ریال
وضعیت فهرست‌نویسی:	فیبا
موضوع:	تعاونی‌های روستایی -- قوانین و مقررات -- ایران
موضوع:	Cooperative societies, Rural -- Law and legislation -- Iran
شناسه افزوده:	سریزدی، جلال
رده‌بندی کنگره:	KMH۱۱۳۳
رده‌بندی دیوپی:	۳۴۶/۵۵۰۶۶۸
شماره کتابشناسی ملی:	۷۵۴۳۳۴۵
وضعیت رکورد:	نویا

نام کتاب:	مجموعه قوانین و مقررات مرتبط با شرکت تعاونی دهیاری‌ها (آیین‌نامه‌ها، دستورالعمل‌ها و شیوه‌نامه‌های کاربردی)
ناشر:	مؤلفین طلایی
گردآوری و تألیف:	سیامک جاهد به اهتمام جلال سریزدی
طراح جلد:	حسن شانجانی
چاپ و صحافی:	مؤلفین طلایی
قطع:	وزیری
نوبت چاپ:	اول - ۱۳۹۹
شمارگان:	۵۰۰ نسخه
قیمت:	۸۵۰,۰۰۰ ریال
شابک:	۹-۱۴۳-۲۶۱-۶۲۲-۹۷۸

WWW.BOOKGOLDEN.IR

تهران - میدان انقلاب، مابین ۱۲ فروردین و منیری جاوید، خیابان شهید نظری
پلاک ۱۳۰ - طبقه پنجم غربی. تلفن: ۶۶۹۵۰۵۳۲ - ۶۶۹۵۵۹۰۰؛ تلفکس: ۶۶۹۷۱۲۲۵

کلیه حقوق چاپ و نشر این کتاب مطابق با قانون حقوق مؤلفان و مصنفان، مصوب سال ۱۳۴۸ برای مؤلف محفوظ و منحصراً متعلق به ایشان می‌باشد.

۱ پیشگفتار

زندگی انسان مبتنی بر روابط و تعاملات با دیگران و محیط پیرامونش است و این رفتار، ریشه در زندگی اجتماع محور و مشارکت گروهی در فعالیت‌ها دارد. این نوع زندگی بر پایه همکاری و همیاری افراد جامعه با یکدیگر برای ادامه حیات و فراهم آوردن شرایط زیستی، پیرامون اهداف و منافع مشترک است. این شکل تعامل از آغاز حضور انسان در کره خاکی وجود داشته و به شکل غیررسمی، پیشبرد امور در قالب تعاونی بوده است. با پیشرفت جوامع و پیچیدگی تعاملات افراد و تنوع در مناسبات بین آن‌ها، ضرورت شکل‌گیری و تعریف مشخص حقوقی برای فعالیت‌ها در جامعه احساس گردید. بر این اساس قراردادهای اجتماعی و تعاریف حقوقی گسترش یافت. همچنین در آستانه انقلاب صنعتی، توجه به نیروی کار و کسب منافع مشترک در قالب انواع شرکت‌ها، مؤسسات، سمن‌ها و سایر موارد مشابه، معنا یافت. در آن زمان، رسیدن به اهداف مشترک در شکل تعاونی، به دلیل ماهیت دموکراتیک و برابری اعضا در تصمیم‌گیری و کسب منافع، مورد استقبال قرار گرفت. با موفقیت الگوهای اولیه تعاونی‌ها در کشورهای در حال توسعه همچون تعاونی راجدیل که در سال ۱۸۴۴ میلادی با گرد هم آمدن ۲۸ نفر کارگر پیشتاز در شهر کوچک راجدیل انگلستان شکل گرفت، پایه و اساس تعاونی‌ها با تکیه بر اصول هفتگانه آغاز شد. موفقیت پرشتاب تعاونی‌ها، زمینه‌ای برای گسترش آن‌ها گردید. به طوری که امروزه تعاونی‌ها از عناصر کلیدی و اثرگذار در توسعه کشورها بشمار رفته و از جایگاه ویژه‌ای برای نقش‌آفرینی در زمینه اقتصاد و اشتغال جوامع برخوردار هستند. در حال حاضر، زندگی بیش از نیمی از جمعیت جهان به شکل مستقیم و غیرمستقیم تحت تأثیر فعالیت تعاونی‌ها است و نزدیک به ۱۰ درصد جمعیت جهان در این بخش شاغل هستند. همچنین ۲۰ درصد اقتصاد جهان تحت تأثیر تعاونی‌ها بوده و بسیاری از امور تولیدی، توزیعی و خدماتی کشورها در قالب تعاونی‌ها انجام می‌شود.

ایران نیز از گسترش نهضت تعاونی‌ها در جهان عقب‌نماند هرچند که در شکل غیررسمی از گذشته همکاری و همیاری در جوامع روستایی وجود داشته است. به طوری که اولین تعاونی در سال ۱۳۱۴ توسط اداره فلاحت در شهرستان گرمسار تشکیل شد و تا سال ۱۳۲۰ تعداد این تعاونی‌ها به ۲ شرکت تعاونی رسید. پس از آن نیز تأسیس تعاونی‌ها مورد توجه قرار

گرفت و توانست در عرصه‌های گوناگونی اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی نقش‌آفرینی کند و موفقیت‌هایی را کسب نموده‌اند. بر اساس آمار منتشره شده از سوی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی تاکنون حدود ۲۰۰ هزار تعاونی در ایران ثبت شده است که نزدیک به نیمی از آن‌ها فعال می‌باشند. فعالیت تعاونی‌ها در ایران با فراز و فرودهایی همراه بوده است و برخی از آن‌ها نیز موفقیت‌های خوبی کسب نموده‌اند. قضاوت در این زمینه، نیازمند بررسی دقیق و عالمانه موضوعی و آسیب‌شناسی عملکرد تعاونی‌ها است و در سال‌های گذشته، پژوهش‌هایی از سوی مراکز دانشگاهی، وزارتخانه‌های مرتبط و دستگاه‌های ذی‌ربط انجام شده است که می‌تواند مورد استفاده قرار گیرد. پرداختن به آن در این مقال نمی‌گنجد و موضوع این کتاب نیست.

تاکنون ۹۲۸ شرکت تعاونی دهیاری‌ها با عضویت بیش از ۲۱ هزار دهیاری در کشور تأسیس شده است که بنا بر ضرورت و اهمیت موضوع، سعی شده است برخی از مهم‌ترین موارد قابل توجه در زمینه تعاونی دهیاری‌ها در قالب این نوشتار گردآوری و در اختیار علاقه‌مندان قرار گیرد. باید گفت، کتاب حاضر به‌منظور آشنایی و معرفی بیشتر تعاونی دهیاری‌ها تهیه شده و می‌تواند برای دانشجویان، فعالان و دست‌اندرکاران تعاونی‌ها و دهیاران مفید باشد. محتوای کتاب به‌صورت موجز و کاربردی در دو فصل تنظیم و ارائه شده است. در فصل نخست، مطالبی در زمینه ویژگی‌ها و زمینه‌های فعالیت تعاونی دهیاری و نکات قابل توجه و مرتبط با آن‌ها آورده شده و در فصل دوم، مهم‌ترین قوانین و مقررات، آیین‌نامه‌ها، شیوه‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های مرتبط با بخش تعاون و مورد عمل تعاونی دهیاری‌ها جمع‌آوری و ارائه شده است.

بدون شک به دلیل گستردگی مطالب و پراکندگی موضوعات، تجمیع تمامی مطالب مرتبط با تعاونی دهیاری‌ها در یک کتاب میسر نبوده و این نوشتار نیز خالی از اشکال نیست؛ اما می‌توان این کتاب را زمینه‌ای برای آشنایی بیشتر با ظرفیت‌های اقتصادی، اجتماعی و توسعه‌ای تعاونی دهیاری‌ها در کشور به‌ویژه در نواحی روستایی دانست. امید است بتوان با همفکری و هم‌اندیشی فعالان این عرصه اجتماعی و اقتصادی، دهیاران و مدیران تعاونی دهیاری‌ها، اقدامات مناسبی در جهت توسعه پایدار روستایی با محوریت خرد جمعی، کار گروهی و الگوی تعاونی شاهد باشیم و اثر آن را در رونق روستاها و تثبیت جمعیت در این نواحی ببینیم.

فصل اول

۱۳	مقدمه
۱۵	شرکت تعاونی دهیاری‌ها
۱۶	اهداف تأسیس شرکت تعاونی دهیاری‌ها
۱۷	موضوع فعالیت شرکت تعاونی دهیاری‌ها
۱۹	زمینه‌های فعالیت تعاونی دهیاری‌ها در کشور
۲۳	نکات کاربردی در زمینه تعاونی دهیاری‌ها
۴۶	نظریه‌های کارشناسی در زمینه تعاونی دهیاری‌ها
۴۹	اتحادیه تعاونی
۵۱	جمع‌بندی و پیشنهادها
۵۳	ملاحظات قابل توجه

فصل دوم

۵۷	تعاون در قوانین و مقررات
۵۹	نکات قابل توجه در حمایت از بخش تعاون در قوانین و اسناد بالادستی
۶۴	تعاون در برنامه ششم توسعه کشور
۶۸	قانون شرکت‌های تعاونی
۱۱۱	قانون بخش تعاونی اقتصاد جمهوری اسلامی ایران با آخرین اصلاحات
	لایحه قانونی راجع به منع مداخله وزرا و نمایندگان مجلسین و کارمندان در
۱۳۸	معاملات دولتی و کشوری (مصوب ۲ دی‌ماه ۱۳۳۷)
۱۴۱	بین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌ها
۱۴۱	اساسنامه شرکت تعاونی دهیاری‌های کشور
۱۵۸	این‌نامه وظایف، اختیارات و حقوق و مزایای مدیرعامل
۱۶۴	این‌نامه اداری و استخدامی در شرکت‌های تعاونی

فهرست

- راهنمای تنظیم آیین‌نامه معاملات در تعاونی‌ها ۱۶۹
- دستورالعمل معاملات تعاونی‌ها با هر یک از اعضای هیأت‌مدیره، مدیرعامل و بازرسان ۱۷۹
- آیین‌نامه حقوق و مزایای هیأت‌مدیره (آیین‌نامه تبصره ۵ ماده ۳۶) ۱۸۰
- آیین‌نامه نحوه تشکیل مجامع عمومی ۱۸۲
- اصلاحیه آئین‌نامه مصوب ۱۳۸۷/۳/۹ نحوه تشکیل مجامع عمومی ۲۰۱
- آیین‌نامه مربوط به روش‌های نگهداری دفاتر و اسناد و مدارک ۲۰۸
- ابلاغیه‌های سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور ۲۱۶
- ضوابط اجاره ماشین‌آلات عمرانی و خدماتی دهیاری‌ها به شرکت تعاونی دهیاری‌ها ۲۱۶
- قرارداد اجاره ماشین‌آلات دهیاری به شرکت تعاونی دهیاری‌ها ۲۱۹
- ضوابط واگذاری پروژه‌های عمرانی و خدماتی دهیاری‌ها به شرکت تعاونی دهیاری‌ها ۲۲۲
- شیوه‌نامه بازدید و ارزیابی عملکرد شرکت تعاونی دهیاری‌ها ۲۲۵
- نمونه فرم‌های موردنیاز تعاونی‌ها ۲۳۴